

Bestuursverslag 2019

**OPENBAAR PRIMAIR ONDERWIJS AMELAND
(OPO AMELAND)**

Bestuursverslag 2019 Openbaar Primair Onderwijs Ameland	Februari 2020
	Versie 1
	Datum bestuurscommissie (bevoegd gezag):31-3-2020 (akkoord na het opnemen van de verwerkte aanpassingen)
	Datum MT: 10-2-2020 (akkoord)
	Datum GMR: 14-4-2020 (akkoord met enige tekstuele aanpassingen)
	Datum bestuurscommissie (bevoegd gezag):

INHOUDSOPGAVE

	blz.
Voorwoord	5.
1. OPO Ameland: Samen bouwen aan een toekomst die bij jou past!	7.
1.1. Instellingsgegevens	
1.2. Visie en missie	
1.3. Bestuursvorm	
1.3.1. Bestuurscommissie	
1.3.2. De leden van het bevoegd gezag	
1.3.3. Rooster van aftreden	
1.3.4. Verslag toezichthoudend orgaan (College van B.&W. en gemeenteraad Ameland)	
1.4. Wetgeving	
1.5. Leiding	
1.5.1. Directeur a.i./ locatiecoördinator	
1.6. Organisatiestructuur	
1.7. Belangen behartiging en ondersteuning	
2. OPO Ameland in 2019	12.
2.1. Het bevoegd gezag	
2.2. De werkwijze van de directie	
2.2.1. Marktaandeel	
2.2.2. Inrichting van het onderwijs	
2.2.2.1. Structuur	
2.2.2.2. Interactie	
2.2.2.3. Zelfstandige leerhouding	
2.2.2.4. Samenwerkend leren	
2.2.2.5. Planningssystemen	
2.2.2.6. Teamleren	
2.2.2.7. Pedagogisch klimaat	
2.2.2.8. Onderwijskwaliteit	
2.2.3. Strategisch Personeelsbeleid	
2.2.3.1. Visie	
2.2.3.2. Integraal personeelsbeleid	
2.2.3.3. Samenstelling personeelsbestand	
2.2.3.4. Ziekteverzuim	
2.2.3.5. Arbeidsomstandigheden	
2.2.3.6. Reductie van werkdruk	
2.2.3.7. Onderwijsachterstanden	
2.3. Huisvestinggegevens	
2.4. Leerlingen	
2.4.1. Ontwikkelingen aantal leerlingen	
2.4.2. Uitstroom en verloop	
2.5. Externe relaties van OPO Ameland	
2.5.1. Samenwerking	
2.5.1.1. Passend onderwijs	
2.5.1.2. Samenwerkingsverband Waddenscholen Primair Onderwijs (SWAP)	
2.5.1.3. Lokaal Onderwijs Overleg Ameland (LOO)	
2.5.1.4. Ameland Directie Overleg (ADO)	

- 2.5.1.5. Stichting Sociaal Cultureel Werk
- 2.5.1.6. GGD

2.6. Bijzonderheden in 2019

2.7. OPO Ameland (toekomstige ontwikkelingen) 2020

- 2.7.1. Speerpunten voor 2020

3. Financiën en beheer

24.

- 3.1. Allocatie van middelen binnen OPO Ameland
- 3.2. Jaarrekening 2019
- 3.3. Bijzonderheden in 2019
- 3.4. Financiële ontwikkelingen en overige informatie
- 3.5. Continuïteitsparagraaf
- 3.6. Risico management

4. Lijst met afkortingen

29.

VOORWOORD

De bestuurscommissie van OPO Ameland was in het verslagjaar 2019 vanaf 31 juli als volgt samengesteld: Mevr. J.N. Schoustra (secretaris), dhr. P. Faber, mevr. H. Aalfs, mevr. T. Stoker (voorzitter).

De leden van de bestuurscommissie worden voor vier jaar benoemd. Zij kunnen na afloop van hun zittingsperiode terstond, voor een periode van vier jaar, worden herbenoemd. Een lid van de bestuurscommissie dat tussentijds is benoemd, treedt af op het tijdstip waarop degene in wiens plaats hij is benoemd zou hebben afgetreden.

De zittingsperiode van mevrouw C. Plagge en dhr. S. de Haan eindigden in 2019. Daardoor ontstond er een vacature en is hieraan invulling gegeven. Met ingang van 1 augustus 2019 is mevr. H. Aalfs benoemd als lid van de bestuurscommissie van OPO Ameland.

In het verslagjaar 2019 heeft de bestuurscommissie zeven keer vergaderd. Tijdens deze vergaderingen zijn diverse besluiten genomen en is over verschillende inhoudelijke onderwerpen gesproken.

Deze onderwerpen waren onder andere: opbrengsten, onderwijskwaliteit, waaronder de eindresultaten, tevredenheid, leerlingenprognose, huisvesting, begroting en jaarrekening, koersplan en strategisch perspectief, schoolplan, inspectie en tal van beleidsdocumenten zijn de revue gepasseerd.

De bestuurscommissie heeft meerdere contacten gehad en overleggen gevoerd met de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad. Tijdens deze momenten is er aandacht besteed aan de onderlinge verstandhouding, samenwerking en communicatie. Dit in het kader van het werken aan een stabiele en bestendige samenwerking voor nu en de toekomst. Het schooljaar 2019-2020 is door de leden van de GMR en bestuurscommissie gestart met een informeel en sportief samenzijn.

Tevens heeft een afvaardiging van de bestuurscommissie in oktober 2019 op uitnodiging een ouderavond bijgewoond.

De bestuurscommissie toont belangstelling voor de door OPO Ameland georganiseerde activiteiten door, waar mogelijk, hierbij aanwezig te zijn.

De prognose die jaarlijks wordt opgesteld m.b.t. tot het leerlingenaantal laat zien dat de demografische krimp, niet voorbij is. Hierop wordt geanticipeerd en waar nodig actie ondernomen. Wij zijn ons ervan bewust dat voor nu en in de toekomst dit een aandachtspunt zal blijven. Het is belangrijk dat OPO Ameland zich actief en positief blijft profileren om een aantrekkelijke school met kwalitatief onderwijs te zijn voor de huidige en potentiële leerlingen en hun ouders op Ameland. De positieve beoordeling van de inspectie draagt hier zeker aan bij. De demografische ontwikkelingen aan de Westzijde leiden tot een dalend aantal leerlingen. Hierdoor zijn er oriënterende gesprekken geweest over het vormen van een basisschool aan de Westzijde van Ameland met het bestuur en directie van de KWS en de gemeente Ameland. Vervolgens wordt in 2020 informatie avonden gearrangeerd en een draagvlakonderzoek gehouden.

De bestuurscommissie onderschrijft de algemene uitgangspunten van de code Goed Onderwijsbestuur opgesteld door de PO-raad. Deze algemene code wordt op onderdelen aangepast naar de schooleigen situatie die voor OPO Ameland van toepassing is. Het principe, pas toe en leg uit, maakt hier onderdeel van uit. Tevens wordt de positionering en de rol van het intern toezicht hierin meegenomen.

In overeenstemming met de richtlijnen voor goed bestuur gaat de bestuurscommissie in 2020 systematisch terug kijken op het eigen functioneren. Vanwege de bestuurswisseling en interne factoren is hier in 2019 nog geen uitvoering aan gegeven. In deze in 2020 uit te voeren evaluatie zal worden gerelateerd aan de rol als bevoegd gezag, gekeken naar het handelen van de bestuurscommissie als geheel en wordt stil gestaan bij de wijze waarop de voorzitter en de individuele leden van de bestuurscommissie invulling hebben gegeven aan hun taken en

verantwoordelijkheden. De bevindingen, ontleend aan deze evaluatie, worden meegenomen naar de volgende evaluatie van het functioneren van de bestuurscommissie.

De financiële positie van de organisatie, waaronder de vermogenspositie, is stabiel. Hierbij blijft het in balans houden van inkomsten en uitgaven een opdracht. Uit de bijgaande cijfers valt te constateren dat het jaar 2019 met een batig saldo kan worden afgesloten.

Het jaarverslag en de jaarrekening 2019 wordt besproken met de accountant.

De directeur a.i. van OPO Ameland is verantwoordelijk voor de implementatie en de werking van de interne risicobeheersing - en controlesystemen. Deze omvatten beleidsvorming, processen, taken en het beïnvloeden van gedrag van betrokkenen en andere aspecten van de organisatie die het mogelijk maken de doelstellingen te realiseren. Voorts is de directeur a.i. mede verantwoordelijk voor potentieel wezenlijke fouten, verliezen, fraude of de overtreding van wetten en regelgeving te voorkomen, dan wel vroegtijdig te signaleren.

De bestuurscommissie is van mening dat de directeur a.i. daarin voldoende adequaat heeft gehandeld, gezien de resultaten van de gepresenteerde kwartaalrapportages.

De verdere uitwerking van een optimale planning en control cyclus is een belangrijk aandachtspunt, waarbij de bestuurscommissie de ontwikkelingen volgt en de directeur a.i. daarbij van advies kan voorzien.

In het verslagjaar 2019 is er tussen de bestuurscommissie en de directeur a.i. op een constructieve wijze samengewerkt.

Een woord van dank hiervoor is dan ook zeker op zijn plaats.

Namens de bestuurscommissie OPO Ameland,

Trijtje Stoker, voorzitter
december 2019

HORIZONTALE VERANTWOORDING

Dit bestuursverslag is voor OPO Ameland een belangrijk middel om zich horizontaal te verantwoorden. Belanghebbenden krijgen een populaire versie van het jaarverslag en op de website van OPO Ameland wordt het jaarverslag en het populaire jaarverslag geüpload. Alle ouders en verzorgers krijgen een papieren versie van het populaire jaarverslag uitgereikt. Tevens wordt het jaarverslag en het populaire jaarverslag geüpload in het schooldossier van de inspectie, zodat de verantwoording daadwerkelijk plaats vindt.

Via de voortdurend geactualiseerde website worden personeel, ouders en andere belanghebbenden steeds geïnformeerd over alle beleidsontwikkelingen. De organisatie legt op die manier zowel intern als extern verantwoording af over de ontwikkelingen binnen OPO Ameland op alle beleidsterreinen.

Richtinggevend voor de inhoud van dit verslag zijn:

1. de informatie zoals verspreid via de website;
2. de aan de GMR verstrekte beleidsdocumenten;
3. de managementrapportages over 2019.

Het jaarverslag voldoet aan de eisen zoals die door de overheid aan de jaarrapportage van een onderwijsinstelling worden gesteld. In het jaarverslag zijn de resultaten verwoord van de maatschappelijke thema's, zoals het strategisch personeelsbeleid, passend onderwijs, de allocatie van middelen op schoolniveau, de reductie van de werkdruk en onderwijsachterstanden.

1. OPO AMELAND: SAMEN BOUWEN AAN EEN TOEKOMST, DIE BIJ JOU PAST!

Onder de bestuurscommissie van OPO Ameland ressorteren twee basisscholen: OBS 't Ienster en OBS de Schakel. De scholen van OPO Ameland geven openbaar onderwijs aan leerlingen van 4 tot en met 12 jaar.

1.1. INSTELLINGSGEGEVENS

OPO Ameland
 Postbus 22
 9160 AA Nes Ameland
 T. 0519- 555555
 T. 06- 45282376
 website: www.opo-ameland.nl
 M.: directie@opo-ameland.nl

Bevoegd gezag nummer 13878
 Organisatiecode 6013878

Contactpersoon: dhr. W.J. de Vries, directeur a.i. OPO Ameland.

1.2. VISIE/ MISSIE

Onze visie op het kind is gericht op zijn of haar meerjaren ontwikkeling. Ons uitgangspunt is dat ieder kind uniek is. Wij dragen zorg voor een sociaal- emotionele, cognitieve en creatieve ontwikkeling. Wij bieden kinderen op Ameland de ruimte om te groeien in een onderwijsomgeving die gekenmerkt wordt door ontwikkelen, leren, plezier, veiligheid en respect.

Onze visie op het onderwijs is, dat wij samen zorgen voor kwalitatief goed onderwijs en dat aansluit bij individuele behoeften van het kind. Wij noemen dat passend, inclusief en uitdagend onderwijs.

Onze visie is, dat we willen dat het openbaar onderwijs herkenbaar is binnen de Amelander samenleving en hierin sterk is geïntegreerd.

De scholen voor openbaar primair onderwijs Ameland zijn onderdeel van een maatschappij, die volop in beweging is. Veel van de ontwikkelingen binnen de scholen hebben te maken met maatschappelijke veranderingen. De complexiteit van de samenleving neemt toe. Scholen willen en moeten anticiperen op deze veranderende en complexe maatschappij. Als belangrijk "tweede milieu" spelen scholen een rol bij de beantwoording van maatschappelijke vraagstukken, die met de opvoeding in verband gebracht kunnen worden. Uitgangspunten voor het openbaar primair onderwijs Ameland, vanuit een duidelijk onderwijskundig en pedagogisch concept, zijn:

- toegankelijkheid;
- kind-gerichtheid;
- kwaliteit;
- tevredenheid.

Het openbaar primair onderwijs Ameland verwoordt in het strategisch perspectief 2019-2023 onder het motto "**Samen bouwen aan een toekomst die bij jou past**", de volgende ambitie:

- Wij zijn openbaar onderwijs, dat wil zeggen, dat het onderwijs voor ieder kind toegankelijk en beschikbaar is; wij bieden aan zoveel mogelijk kinderen maatwerk en thuisnabij onderwijs;
- Op alle niveaus, van kind tot bevoegd gezag, zoeken wij een balans tussen individuele ontplooiing en individuele verantwoordelijkheid enerzijds en gezamenlijk leren en gemeenschappelijke verantwoordelijkheid anderzijds;
- Wij zijn een naar buiten gerichte organisatie, de scholen staan midden in de maatschappij; de scholen zijn een onderdeel van een keten van (onderwijs) instellingen die zorg dragen voor de ontwikkeling van het kind;
- Wij bieden ouders en kinderen producten en schoolconcepten aan waaruit te kiezen valt;
- Wij bieden kwalitatief goed onderwijs aan: in de ogen van de ouders, kinderen en van de maatschappij;
- De werknemers, vooral de leerkrachten, vormen de spil van ons onderwijs en van de scholen. Zij zijn de cultuurdragers van de organisatie. Zij maken en dragen het onderwijs en zijn gericht naar de leerlingen; als professionals zijn zij kwaliteitsbewust, teamgericht, zelfsturend en klant- en resultaatgericht. Het bevoegd gezag en het management beschouwen het personeel als belangrijkste "kapitaal" en investeren hierin voldoende.

1.3. BESTUURSVORM

OPO Ameland is een overkoepelende organisatie met twee scholen. De organisatie kent een Bestuurscommissie (bevoegd gezag), die bestaat uit vier leden. Het bevoegd gezag berust bij de bestuurscommissie.

De gemeenteraad oefent de rol van intern toezichthouder uit. De bestuurscommissie is het bevoegd gezag en mandateert de taken naar de directeur a.i. OPO Ameland. Deze taakverdeling is vastgelegd in het managementstatuut 2019-2020. Dit document is onder constructie vanwege de herijking van de verantwoordelijkheden tussen intern toezichthouder, bevoegd gezag en het management van OPO Ameland. De rol van intern toezichthouder van de gemeenteraad blijkt onder andere uit het feit dat de gemeenteraad:

- kan besluiten het bevoegd gezag in te stellen, maar ook weer op te heffen;
- de leden van het bevoegd gezag benoemt;
- de begroting en de jaarrekening goedkeurt;
- besluiten van het bevoegd gezag kan vernietigen wegens strijd met de wet of het algemeen belang.

Deze structuur voldoet aan het principe van de scheiding tussen bevoegd gezag en intern toezicht.

Het bevoegd gezag heeft ten doel:

- het behartigen van het belang van openbaar basisonderwijs aan de scholen die onder haar bevoegd gezag vallen, met inachtneming van artikel 46 WPO.

Het bevoegd gezag heeft tot taak:

- het vervullen van alle taken die samenhangen met de verzorging van het onderwijs aan de scholen;
- het samenwerken met andere publiekrechtelijke lichamen en privaatrechtelijke rechtspersonen, die een soortgelijk doel nastreven;
- het samenwerken met de gemeente op het terrein van het onderwijs en overige daarvoor in aanmerking komende beleidsterreinen.

OPO Ameland is trots op de resultaten die met leerlingen, ouders en werknemers worden bereikt. In 2019 heeft het bevoegd gezag de noodzakelijke beleidsdocumenten vastgesteld en in de

planningscyclus geplaatst voor de komende jaren, een beleidsrijke meerjaren begroting 2019-2023 opgesteld en vastgesteld. Het bevoegd gezag komt minimaal zeven keer per jaar bijeen.

1.3.1. BEVOEGD GEZAG

Het bevoegd gezag kan de gemeenteraad en het college gevraagd of ongevraagd adviseren over alle aangelegenheden in verband met haar taak, zie managementstatuut OPO Ameland 2019. Er is een managementstatuut (onder constructie) vastgesteld voor 2019-2020, dat de taken en bevoegdheden van de directeur a.i. en het MT regelt.

1.3.2. DE LEDEN VAN HET BEVOEGD GEZAG

Het bevoegd gezag in 2019 bestond uit de volgende leden:

- Mevr. T. Stoker, voorzitter
Nevenfuncties:
 - *Lid Raad van Toezicht OSG Singelland*
 - *Gemeenteraadslid gemeente Weststellingwerf*
 - *Lid Ombudsteam Weststellingwerf*
 - *Zelfstandig Ondernemer (ZZP) : interim adviseur onderwijs & HRM*

- Mevr. J.N. Schoustra
Nevenfuncties:
 - *Secretaris dorpsbelang Nes- Ameland*

- Mevr. H. Aalfs
Nevenfuncties:
 - *Bestuurslid Stichting Leergeld Groningen*
 - *ZZP, adviseur op gebied van jeugd, voorschoolse educatie, kinderopvang en onderwijs*

- Dhr. P. Faber, vanaf 1-8-2018
Nevenfuncties:
 - *Controller Bevoegd gezag Speciaal Onderwijs Fryslân*

- Vacature

1.3.3. ROOSTER VAN AFTREDEN:

Naam:	Einde zittingsperiode:	Herbenoeming tot:
Mevr. T Stoker	1-8-2022	1-8-2026
Mevr. J.N. Schoustra	1-8-2016	1-8-2020
Dhr. P. Faber	1-8-2022	1-8-2026
Mevr. H. Aalfs	1-8-2023	1-8-2027
Vacature		

1.3.4. TOEZICHTHOUDEND ORGAAN

Het intern toezicht wordt gevormd door de gemeenteraad van de gemeente Ameland. De bestuurscommissie heeft in het kader van het herschrijven van de code goed bestuur, afstemming gerealiseerd tussen de bestuurscommissie (bevoegd gezag) en de gemeenteraad (intern toezichthouder). Om deze afstemming te realiseren is in oktober 2019 een thema raadsvergadering geweest, waarin de bestuurscommissie verduidelijking heeft gegeven van de verschillende verantwoordelijkheden van de gremia 's. Dit proces van herijking wordt vervolgd in 2020 en zal leiden tot een nieuwe code goed bestuur, waarbij een duidelijke afstemming is van verantwoordelijkheden

De conclusies van de inspectie van het onderwijs (Functionele scheiding van bestuur en toezicht in de praktijk, juli 2018) zijn:

- Handelingsruimte van uitvoerend bestuurders is soms te beperkt;
- Onafhankelijkheid van intern toezichthouders kan beter;
- Verduidelijking en voorlichting over wettelijke kaders is gewenst.

Het verdient aanbeveling om de wettelijke kaders voor scheiding van bestuur en toezicht te verduidelijken en ook voorlichting te geven over het doel van deze kaders: een zodanig onafhankelijk functioneren van het intern toezicht dat er genoeg ruimte is voor de controlerende rol. Waarbij voldoende de gelegenheid wordt benut voor kritische reflectie om op gepaste wijze een klankbordrol te vervullen.

Deze conclusies onderschrijft de bestuurscommissie en zij zal in 2020 op een constructieve wijze met de gemeenteraad, directie en MT inhoud geven aan de herstel opdracht van de inspectie ,n.a.v. het groot inspectie onderzoek (oktober 2019): De gemeenteraad is in de bestuursvorm de intern toezichthouder en niet de burgemeester of het college van B&W. De gemeenteraad vervult haar taken niet conform de code goed bestuur . Daarmee voldoet het bestuur niet aan artikel 171, eerste lid onder a, WPO. Hiervoor krijgt het bestuur een herstelopdracht. Het bestuur dient in het jaarverslag onder meer aan de hand van bevindingen van het intern toezicht aannemelijk te maken dat zij de code goed bestuur volgt en eventuele afwijkingen daarvan te verantwoorden.

1.4. WETGEVING

De onderwijsvorm van het openbaar onderwijs is uitgewerkt in de Wet Primair onderwijs en de daaruit voortvloeiende wet- en regelgeving. De rechtspositie van de werknemers is vastgelegd in de CAO Primair Onderwijs.

1.5. LEIDING

De leiding van de beide scholen ligt in handen van de directeur a.i.

1.5.1. DIRECTEUR A.I./ LOCATIECOÖRDINATOR

De dagelijks leiding van de organisatie ligt in handen van de directeur a.i. en een locatie coördinator (MT). Het MT bestaat uit:

Dhr. W.J. de Vries, directeur a.i.

Nevenfuncties:

- *Senior adviseur Cedin*
- *Mediator Cedin*
- *Auditor Cedin*
- *Projectleider VO Cedin*

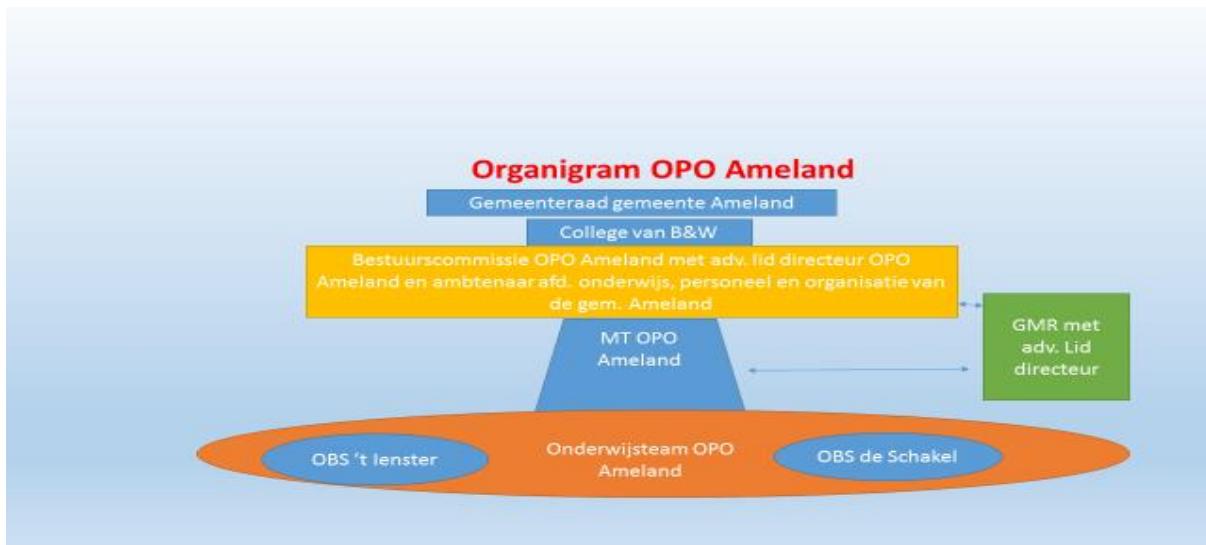
- Mevr. E. de Jong locatietoördinator OBS. 't Ienster

Nevenfuncties:

- *Geen*

1.6. ORGANISATIESTRUCTUUR

De organisatie structuur van OPO Ameland is weergegeven in het onderstaande organigram.

Het organigram van OPO Ameland is gebaseerd op het vormen van een transparante organisatie, waarbij alle geledingen hun verantwoordelijkheden kennen en uitvoeren. OPO Ameland is een kleine organisatie, waarbij de taken en verantwoordelijkheden zo laag mogelijk in de organisatie liggen. De werknemers van OPO Ameland werken binnen een onderwijsteam (OT OPO Ameland) en zijn werkzaam op een of twee locatie, zie Koersplan OPO Ameland.

De directeur a.i. is ruim gemandateerd door het bevoegd gezag, zodat hij een grote verantwoordelijkheid heeft op strategisch en operationeel niveau. De bestuurscommissie is uiteindelijk het bevoegd gezag en werkgever.

De gemeenteraad vervulde taak van intern toezichthouder.

De ouders en de werknemers zijn evenredig vertegenwoordigd binnen de GMR. De GMR heeft op basis van de WMO advies-, instemming- en initiatiefrecht, zie reglement GMR.

Alle geledingen worden zoveel mogelijk betrokken in de ontwikkeling van het openbaar onderwijs door informatie avonden te organiseren, het jaarlijks afnemen van tevredenheidspeilingen en het regelmatig publiceren van nieuwsbrieven op bovenschools- en schoolniveau.

1.7.BELANGENBEHARTIGING EN ONDERSTEUNING

De PO-raad (sectororganisatie voor het primair onderwijs) is het officiële orgaan waar de belangenbehartiging van OPO Ameland is ondergebracht.

De gemeente Ameland verzorgt de administratieve ondersteuning van OPO Ameland. De gemeente wordt weer ondersteund door het administratieservicebureau Preadyz.

2. OPO AMELAND IN 2019

2.1. HET BEVOEGD GEZAG

De gemeenteraad oefent de rol van intern toezichthouder uit. De bestuurscommissie is het bevoegd gezag en mandateert de taken naar de directeur a.i. OPO Ameland. Deze taakverdeling is vastgelegd in het managementstatuut 2019-2020. Dit statuut is onder constructie, vanwege de noodzakelijke verandering om de code goedbestuur en de daarbij de verschillende verantwoordelijkheden te actualiseren en opnieuw vast te stellen. Dit zal vastgesteld worden in 2020. De rol van intern toezichthouder van de gemeenteraad blijkt onder andere uit het feit dat de gemeenteraad:

- kan besluiten het bevoegd gezag in te stellen, maar ook weer op te heffen;
- de leden van het bevoegd gezag benoemt;
- besluit over de begroting en rekening;
- besluiten van het bevoegd gezag kan vernietigen wegens strijd met de wet of het algemeen belang.

De toekomstige structuur voldoet aan het principe van de scheiding tussen bevoegd gezag en intern toezicht.

2.1.1. KWALITEIT VAN HET ONDERWIJS

De kwaliteit van het onderwijs en het creëren van een financieel gezonde situatie zijn voor het bevoegd gezag de belangrijkste toetspunten voor alle activiteiten, die binnen OPO Ameland plaatsvinden. Voornemens tot fusies en/of verdergaande samenwerking, strategische beleidsnota's, financieel beheer, investeringen en dergelijke worden vooral in dat licht bekeken.

2.1.2. FINANCIEEL BEHEER

De gemeenteraad Ameland besluit over de meerjaren begroting en de jaarrekening. Tussentijds ontvangt het bevoegd gezag financiële kwartaalrapportages die intern worden besproken.

2.2. DE WERKWIJZE VAN DE DIRECTIE

De beleidsontwikkeling van OPO Ameland is vastgelegd in het Strategisch Perspectief 2019-2023. De directeur a.i. is belast met de uitwerking van het gewenste beleid. Om dit uit te kunnen voeren zijn de strategische doelen geordend in de beleidsterreinen Onderwijs, Personeel en Organisatie, Financiën en Facilitering en vertaald in tactische beleidsdoelen.

2.2.1. MARKTAANDEEL

Het openbaar onderwijs heeft met 91 leerlingen een marktaandeel van 28 % van het totaal aantal basisschool leerlingen op Ameland.

2.2.2.1. STRUCTUUR

Structuur is een belangrijke basis voor onderwijsleeractiviteiten. De structuur wordt vanuit twee perspectieven bekeken:

- De inrichting en aankleding van de school, klas en plein: Uit onderzoek blijkt namelijk dat kinderen zich positiever gaan gedragen als ze zich in een veilig toegankelijke leerruimte bevinden;
- Vanuit het voorspelbaar handelen van de leraar: De manier waarop de school de weekplanning en masterplanning realiseert. De week- en masterplanning dragen bij aan een vak doorbrekende, actieve leeromgeving voor leerlingen, waarbij de leraar grip houdt op het onderwijsaanbod.

2.2.2.2. INTERACTIE

Interactie is een uitgebreide ontwikkelingslijn die de verschillen in interactieprocessen in kaart brengt. Interactie vindt plaats:

- tussen de leerlingen onderling;
- tussen de leerkrachten en de individuele leerling;

- tussen de leerkracht en een groep leerlingen/ klas;
- tussen de leerkracht en ouders.

2.2.2.3. ZELFSTANDIGE LEERHOUDING

Binnen adaptief onderwijs staat een zelfstandige leerhouding van de leerlingen centraal. De leerhouding van leerlingen wordt positief beïnvloed, zodra zij zich actief bezig houden met hun eigen leerproces. Omgaan met regels en afspraken, tijdbewustzijn en planning begeleidt leerlingen in het zelfstandig leren. Zelfstandig leren bereidt de leerlingen voor op het zelfgestuurd leren.

De instructies van de leerkrachten zijn belangrijk voor de motivatie, de overdacht van kennis en de succeservaring van de leerling. De inhoud en organisatie van het instructieproces op de school is van belang. We gebruiken instructie- en organisatievaardigheden, om met de toenemende verschillen tussen de leerlingen om te gaan- differentiatie. De leerkrachten benutten de instructietijd met leerlingen effectief. Ze hanteren het directe instructiemodel (ADIM) in de klas.

2.2.2.4. SAMENWERKEND LEREN

Samenwerken is een vaardigheid waar veel vraag naar is in de huidige samenleving. Samenwerken is binnen de visie van adaptief onderwijs een voorwaarde om van en met elkaar te leren in verschillende situaties. Bijvoorbeeld bij het inoefenen en bij het zelf ontdekkend leren in heterogene en in homogene groepen, in tandems en in tafelgroepen en soms klas doorbrekend als het om tutorleren gaat.

2.2.2.5. PLANNINGSSYSTEEM

Het planningsysteem beïnvloedt de zorgstructuur van de school. Met het planningsysteem kan de school maatregelen nemen om de leerlingenzorg af te stemmen op de groei- en ontwikkelingsmogelijkheden van de leerlingen. Als de school de begeleiding van het groei- en ontwikkelingstraject van de leerlingen bij de instroom goed organiseert, dan wordt vervolgens het inhoudelijke leeraanbod hierop afgestemd.

2.2.2.6. TEAMLEREN

Het teamleren gaat uit van de school als lerende organisatie. Een organisatie, die openstaat voor het vermogen van het schoolteam om kennis en ervaring met elkaar te delen en daarvan te leren. Teamleren is een absolute voorwaarde voor een adaptieve school. Zonder teamleren blijft het vermogen om passend onderwijs te bieden aan leerlingen op de school een moeilijke opgave. In het schooljaar 2018-2019 zijn wij gestart met het werken met zelfsturende teams en met het implementeren van een projectorganisatie, waarbij de directe verantwoordelijkheid ligt bij de werknemers/ projectleiders. De eindverantwoordelijkheid ligt vanzelfsprekend bij de algemeen directeur a.i.. De bedoeling is dat door deze werkwijze een grotere betrokkenheid van de werknemers ontstaat bij de uitvoering van het algemeen beleid en het scholenjaarplan.

2.2.2.7. PEDAGOGISCH KLIMAAT

Om optimaal te kunnen leren, is het belangrijk dat leerlingen welbevinden, vertrouwen in zichzelf en elkaar hebben en het gevoel hebben dat ze zelf keuzes kunnen maken. Als leerkracht en onderwijsassistent probeer je een klimaat te creëren, waarin dit mogelijk is. Je kunt een positief pedagogisch klimaat creëren door tegemoet te komen aan drie psychologische basisbehoeften van leerlingen:

Relatie	- veiligheid
Competentie	- zelfvertrouwen
Autonomie	- zelfstandigheid

(Luc Stevens)

2.2.2.8. ONDERWIJSKWALITEIT

Kwaliteitszorg

OPO Ameland heeft in samenwerking Yucan kwaliteitssysteem aangeschaft en implementeert dit in schooljaar 2019-2020. In het kader van het resultaatgericht werken is dit instrument een hulpmiddel bij de PDCA cyclus. Op bovenschools niveau is de directie met de bovenschools intern begeleider verantwoordelijk voor de signalering en de diepte analyses van de resultaten van de leerlingen a.d.h.v. de afgenomen niet methode gebonden toetsen. Hiervoor gebruiken zij het systeem DRIE DEE online. Dit is een webbased programma.

Door het verzamelen van gegevens wil OPO Ameland zowel op schoolniveau als op bovenschools niveau belangrijke (kwalitatieve) risico's en ontwikkelingen (kwantitatief) in kaart brengen in de vorm van risico-inventarisaties. Op basis van onder meer deze risico-inventarisaties kunnen gerichte acties worden ondernomen om zodoende het onderwijs naar een hoger niveau te brengen.

Opbrengsten

De eindopbrengsten van OBS 't Ienster waren in het schooljaar 2018-2019 risicovol, gezien de tussen- en eindopbrengsten van de leerlingen in groep 7 en 8. De verwachting is dat de eindopbrengsten in 2020 weer voldoende zullen zijn. Bij OBS de Schakel lagen de eindopbrengsten in het schooljaar 2018-2019 onder de norm. De inspectie van het onderwijs heeft in oktober 2019 een groot onderzoek gedaan op bestuursniveau en een kwaliteitsonderzoek op OBS 't Ienster en een verificatie onderzoek op OBS de Schakel. De inspectie concludeert dat beide scholen op basisniveau functioneren en dat het bevoegd gezag op voldoende niveau functioneert. Wij zijn trots op het positieve oordeel van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs.

Tevredenheidspelingen

Jaarlijks worden tevredenheidspelingen gehouden onder ouders, werknemers en onder de leerlingen van groep 5 t/m 8 van beide scholen. De laatste peiling vond plaats in juni 2019. De eerstvolgende peiling staat voor 2020 gepland voor beide scholen. De uitkomsten van deze peilingen worden besproken met de projectleider. De projectleider bespreekt de resultaten uit de verschillende tevredenheidspelingen met de verschillende doelgroepen. Vervolgens wordt een advies geformuleerd voor de directie. Deze neemt de adviezen over en de adviezen dienen voor de toekomstige beleidsinitiatieven, zoals de schoolplannen 2020-2023 van beide scholen, waarbij duidelijk een verbintenis wordt gevormd met het strategisch perspectief 2019-2023. Op deze wijze worden de verbeterpunten van verschillende doelgroepen samengevat in het strategisch beleid voor de komende drie jaren.

2.2.3. STRATEGISCH PERSONEELSBELEID

2.2.3.1. VISIE

Om kwalitatief goed onderwijs te kunnen geven, is de kwaliteit van het personeel binnen het OPO Ameland van doorslaggevende betekenis. De visie op het personeel van de organisatie is het volgende:

- OPO Ameland investeert in de werknemers, het personeel is het kapitaal van de organisatie en het gezicht naar buiten;
- Het personeelsbeleid richt zich op het stimuleren van de verantwoordelijkheid en op de ontwikkeling van de werknemers. De schoolontwikkeling is daarbij richtinggevend.

OPO Ameland wil een lerende organisatie zijn met aandacht voor kwaliteit, professionaliteit, verantwoording en doelmatigheid.

- Wij realiseren een cultuur, die gekenmerkt wordt door voortdurende aandacht voor het verbeteren van het handelen van professionals. Om de kwaliteit van het primaire proces te blijven ontwikkelen, is reflectie nodig op het eigen handelen ten behoeve van de resultaten van de organisatie.

2.2.3.2. INTEGRAAL PERSONEELSBELEID

Het integraal personeelsbeleid wordt voor een belangrijk deel collectief geregeld binnen OPO Ameland. De uitwerking hiervan vindt plaats binnen de school.

OPO Ameland wil een goede werkgever zijn waarbij de menselijke maat van groot belang is. Het personeelsbeleid is beschreven in actuele beleidsnotities en voldoet aan de eisen.

Het integraal personeelsbeleid staat beschreven in de notities/protocollen/beleidsstukken (Gesprekkencyclus OPO Ameland 2019- 2021 en Koersplan OPO Ameland 2019-2021, deze documenten zijn te vinden op de website van OPO Ameland).

Het strategisch personeelsbeleid is afgestemd op de inhoudelijke ontwikkelingen binnen de scholen. Welke behoefte is vanuit school belang aanwezig en welke behoefte van scholing en ontwikkeling heeft de werknemer voor ogen en is dit te matchen met de onderwijs inhoudelijke ontwikkeling van de school/scholen?

Door gesprekken te voeren met werknemers en het gezamenlijk ontwikkelen van een visie (strategisch perspectief) vindt onderlinge afstemming plaats. De directeur heeft hierbij een coördinerende taak. Deze afstemming vindt plaats door het voeren van POP- en functioneringsgesprekken en ontwikkelgesprekken. De individuele scholingsbehoefte wordt geïnventariseerd en geprioriteerd. In overleg met de werknemer wordt wel of niet toestemming gegeven voor scholing. Dit is natuurlijk afhankelijk van persoonlijke behoefte en de innovatieve behoefte van de organisatie, gerelateerd aan de beleidsontwikkeling van de organisatie.

2.2.3.3. SAMENSTELLING PERSONEELSBESTAND

Peildatum 1 augustus 2019

schaal	functiebeschrijving	totaal	Totale WTF.
Externe inhuur	Algemeen directeur a.i.	1	0,5
LB	Intern Begeleider /LK	1	0,4125/0,4375
LB	Locatiecoördinator/LK	1	0,2125/0,6375
LB	Rekencoördinator /LK	1	0,1/0,51
LB	Leerkracht	1	1.0
LA	Leerkracht	6	3,4
OA 4	Onderwijsassistent	3	1,0165
OOP 2	Schoonmaker	1	0,525
		15	

2.2.3.4. ZIEKTEVERZUIM

OPO Ameland heeft een contract met MK Basics voor verzuimbegeleiding. Er wordt samengewerkt met een vaste bedrijfsarts. De bedrijfsarts heeft een adviserende rol. Personeelsleden kunnen preventief een afspraak maken bij de bedrijfsarts, voordat een daadwerkelijke ziektemelding heeft plaatsgevonden. Hierdoor kan mogelijk uitval voorkomen worden. De directeur a.i. is de casemanager bij ziekteverzuim van een personeelslid. Gemeente Ameland, team Onderwijs en P&O zorgt voor de administratieve ondersteuning, monitoring en dossiervorming. De schoolleiding en de medewerker zijn samen verantwoordelijk voor de re-integratie.

Benchmarking

Onderdeel	Aantal	ZMF	GZVD	ZVP	Verzuim	Beschikbaarheid
Bedrijf: BC OPO Ameland	18	0,71	10,94	3,37%	129,61	3.849,68
Afdeling: 't Ienster	10	1,00	11,60	2,91%	60,01	2.065,31
Afdeling: De Schakel	8	0,88	10,00	3,90%	69,60	1.784,37

Definitie	Omschrijving
Aantal meldingen	Het aantal verzuimmeldingen dat binnen de duurcategorie valt waarop deze regel van toepassing is.
Verzuim	Verzuim dat binnen de duurcategorie valt waarop deze regel van toepassing is.
GZVD	De gemiddelde verzuimduur, binnen de verslagperiode, van afgeronde verzuimmeldingen die binnen de duurcategorie vallen waarop deze regel van toepassing is.
ZVP	Het ZiekteVerzuimPercentage waarbij enkel verzuimdagen worden geteld van de verzuimmeldingen die binnen de duurcategorie vallen waarop deze regel van toepassing is.

Verzuim per maand op bestuursniveau

Maand	Verzuimpercentage
Januari	1,96%
Februari	4,82%
Maart	1,08%
April	11,05%
Mei	2,97%
Juni	0,00%
Juli	0,00%
Augustus	0,00%
September	0,00%
Oktober	7,97%
November	6,11%
December	4,39%

Bron: Verzuimsignaal MKbasics

Het ziekteverzuimpercentage is het deel van de werktijd dat in een kalenderjaar verloren is gegaan door ziekteverzuim van werknemers. Bovenstaande gegevens zijn gebaseerd op het totale personeelsbestand (vast en tijdelijk) in 2019. Het overzicht geeft het beeld van de verzuimpercentages van de organisatie. Het ziekteverzuim is gemiddeld laag (OPO Ameland=3,37% landelijke=5% het gehele onderwijs, Bron: CBS). Ook wordt bewust gestuurd op het vroegtijdig signaleren van ziekteverzuim door het voeren van gesprekken. Doordat OPO Ameland een kleine organisatie is met beperkt aantal werknemers en invallers, meldt een werknemer zich ook niet snel ziek. Dit wordt gewaardeerd door de directie van de school, maar kan op termijn tot een overbelasting leiden. Het is van belang om een flexibele schil aan werknemers voor de verschillende functies op te bouwen of een samenwerking met de andere besturen te vormen, zodat een pool van invallers beschikbaar is en de kwetsbaarheid voor onze organisatie wordt gereduceerd.

2.2.3.5. ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN

In het jaar 2019 zijn opnieuw tijd en middelen geïnvesteerd in het beleid op het gebied van arbeidsomstandigheden. Om te blijven voldoen aan de wettelijke bepalingen op het gebied van de bedrijfshulpverlening worden jaarlijks diverse cursussen aangeboden aan de bedrijfshulpverleners (BHV'ers) in de scholen en binnen het ondersteuningsbureau. Tevens zijn er financiële middelen beschikbaar gesteld voor coaching- en begeleidingstrajecten en hebben werknemers succesvol deelgenomen aan outplacement trajecten. Het ontwikkelen van deze attitude binnen OPO Ameland is gericht op de professionalisering van werknemers en het begeleiden en ondersteunen van personeel. Dit heeft mede als gevolg dat de arbeidsomstandigheden verbeteren volgens de werknemers.

2.2.3.6. REDUCTIE VAN WERKDRUK

In 2019 hebben de teams van de beide scholen bepaald, hoe de middelen ter reductie van de werkdruk worden ingezet. De besteding van deze middelen werd besteed aan het creëren van extra ambulante tijd voor administratie van de resultaten van de leerlingen, zodat piek belasting werd gereduceerd. In de praktijk heeft dit niet geleid tot het beoogde resultaat. Dit komt mede door het feit dat de noodzakelijke vervanging van de groepsleerkrachten, zodat zij ambulante tijd hadden, moeilijk te realiseren was. Adequate vervanging van werknemers is moeilijk door het gebrek aan invallers en de excentrische ligging van een eiland. Door deze ervaring zijn de middelen ter reductie van de werkdruk in het schooljaar 2019-2020 ook ingezet in uitbreiding van tijd van de onderwijsassistenten, zodat zij meer ondersteuning kunnen geven in de groepen, wat leidt tot werkdruk vermindering en op een locatie zijn de middelen gedeeltelijk ingezet voor ICT ondersteuning op de werkvloer, zodat de software functioneert en irritaties bij de werknemers worden verminderd.

2.2.3.7. ONDERWIJSACHTERSTANDEN

Er zijn meerdere landelijke ontwikkelingen die het peuterstelsel in de gemeente Ameland raken. Eén van die ontwikkelingen betreft de harmonisatie van kinderopvang en peuterspeelzaalwerk, welke per 1 januari 2018 wettelijk van kracht is geworden. Het peuterspeelzaalwerk is in de gemeente Ameland nog niet geharmoniseerd tot peuteropvang, waardoor er enkele vraagstukken en beleidsbeslissingen voorliggen met verregaande consequenties voor de inrichting van het peuterstelsel en aanbieders van een peuteraanbod. Voor deze harmonisatie en de scholing van de begeleiders zijn de nieuwe beschikbare middelen voor achterstandbeleid ingezet. Zodat een organisatie voor voorschoolse/ tussen schoolse opvang en VVE ontstaat en de professionalisering van de begeleiders daadwerkelijk plaats vindt. De gemeente Ameland stelde voor om de financiële middelen hieraan te besteden. De directies van de scholen, sociaal cultureel werk en Wantij waren hier unaniem mee eens. De verwachting is dat de middelen effectief worden ingezet. De monitoring van de besteding van de middelen en de effectiviteit hiervan heeft nog niet plaats gevonden. Vanuit de scholen is ook behoefte aan scholing op het gebied van gedragsproblematiek bij leerlingen. Door de gemeente Ameland is toegezegd, dat bij een financieel surplus ook dit traject wordt uitgevoerd. In 2019 heeft dit scholingstraject nog niet plaats gevonden. Naast de gemeentelijk OAB gelden ontvangt OBS 't Ienster bovengenoemd bedrag. Dit bedrag is besteed aan de ondersteuning en extra begeleiding door de intern begeleider van de VVE kleuters, en de aanschaf van specifieke materialen zodat de instroom in de basisschool soepel overloopt.

2.3. HUISVESTINGSGEGEVENS

Zowel op OBS de Schakel als op OBS 't Ienster zijn de gebouwen de afgelopen jaren gemoderniseerd en een meerjaarlijks onderhoudsplan is vastgesteld. Dit is een richtinggevend koersdocument. We houden een financiële voorziening in stand, waaruit toekomstig onderhoud wordt bekostigd. Dit is in de meerjaren begroting 2019-2023 opgenomen.

2.4. LEERLINGEN

2.4.1. ONTWIKKELINGEN AANTAL LEERLINGEN

Het openbaar onderwijs heeft in 2019 met 91 leerlingen een marktaandeel van 29 % van het totaal aantal leerlingen in het primair onderwijs op Ameland.

Ontwikkeling leerlingaantallen per 1 oktober

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
09 DN 't Ienster	44	33	34	34	35	34
08 DC De Schakel	47	47	48	46	41	40
Totaal	91	80	83	80	76	74

De geprognoseerde leerlingen aantallen dalen. Dit komt door de vergrijzing van de bevolking van Ameland. Het belangstellingspercentage van het openbaar onderwijs blijft stabiel. De daling van het leerlingen aantal aan de Westzijde van Ameland is sterk. Het leerlingen aantal aan de Oostzijde van Ameland stabiliseert. Voor het openbaar onderwijs heeft dit consequenties. De inkomsten zullen ook dalen en dat leidt tot een daling van de formatie om zodoende een financieel gezonde organisatie te blijven. In de begroting van 2020 heeft dit geleid tot een taakstelling van minimaal 0,7 fte.

Het is wenselijk om tot een vergaande samenwerking te komen met het Christelijk onderwijs in Hollum, zodat het negatieve effect van een dalend aantal leerlingen enigszins wordt gereduceerd.

2.4.2 UITSTROOM EN VERLOOP

Uitstroom gegevens van onze leerlingen op OBS de Schakel

Jaar	Aantal leerl.	Havo/VWO	Gem/th	Ba/ka	waarvan Lwoo	po
2013	8	4	3	1		
2014	7	2	1	4		
2015	8	5		3	1	
2016	6	4	1	1		
2017	10	5	3	2		
2018	6	2	1	3		
2019	8	2	3	3		

Uitstroom gegevens van onze leerlingen op OBS 't Ienster

Jaar	Aantal leerl.	Havo/VWO	Gem/th	Ba/Ka	waarvan Lwoo	PRO
2013	6	3		3		
2014	5		1	2	2	
2015	5	2	2	1	1	
2016	10	1	4	2	2	1
2017	10	4	2	4		
2018	6	1	1	4		
2019	5	2	1	2		

2.5. EXTERNE RELATIES VAN OPO AMELAND

2.5.1. SAMENWERKING

2.5.1.1. PASSEND ONDERWIJS

Per 1 augustus 2014 is het Passend Onderwijs ingevoerd. Voor het primair onderwijs is er één provinciaal samenwerkingsverband in Fryslân waar OPO Ameland deel vanuit maakt.

2.5.1.2. SAMENWERKINGSVERBAND WADDENSCHOLEN PRIMAIR ONDERWIJS (SWAP)

Vanwege de gemeenschappelijke problematiek werken de scholen op de Waddeneilanden samen. Hierbij moet vooral worden gedacht aan de inrichting en de organisatie van zorg voor leerlingen.

De scholen voor primair onderwijs op Friese Waddeneilanden vormen gezamenlijk een deelsamenwerkingsverband van het samenwerkingsverband Friesland (SWAP).

Op de Friese Waddeneilanden wordt al jaren inclusief onderwijs geboden. Het percentage verwijzingen naar het speciaal onderwijs is zo goed als nihil. Dat willen we graag zo behouden.

In het jaarverslag 2019 wordt aangegeven wat het maakt dat het tot nu toe haalbaar is om op deze manier de eilander kinderen thuisnabij onderwijs te bieden.

De geografische situatie van de regio is zeer speciaal (4 eilanden met zeer slechte onderlinge verbindingen) en dit brengt het volgende met zich mee:

- Elk eiland moet een volwaardige IB-structuur hebben;
- Grensverkeer vindt zelden plaats;
- Elk eiland moet een bepaalde basis-SBO-expertise hebben;
- Personeel volgt niet de (zorg)formatie;
- Tijdelijke aanstellingen zijn schaars;
- Extra kosten voor vervanging, verblijf en reizen bij onderling overleg;
- Extra kosten bij (ambulante) begeleiding.

Het (deel) samenwerkingsverband heeft overleg gevoerd met het Ministerie van OCW en ontvangt in verband met deze knelpunten een aanvullend budget ten behoeve van de inzet personeel.

De SBO-middelen worden verdeeld naar rato van het leerlingenaantal op de scholen, de waddentoeslag wordt gelijkelijk verdeeld onder de 11 scholen. De LGF middelen worden rechtstreeks ingezet ten behoeve van de rugzak leerling.

De doelen in het kader van passend onderwijs waarvoor de middelen zijn ingezet:

- Het beschikbare budget voor passend onderwijs was in 2019 €60.160,00. Deze middelen zijn (in) direct ingezet in begeleiding van zorgleerlingen binnen de scholen. Gedeeltelijk wordt deze begeleiding van de groepsleerkrachten gedaan door externe ambulante begeleiding van Steunpunt Noord en van Kentalis. Hiervoor zijn contractuele kwantitatieve afspraken gemaakt. Doordat op beide scholen inclusief onderwijs wordt gegeven omdat op beide scholen een percentage van 41% aan zorgleerlingen aanwezig is, is deze begeleiding (in)direct zeer noodzakelijk. Ook wordt vanuit de beschikbare middelen ondersteuning en scholing gegeven aan directies en intern begeleiders van de scholen;
- Het doel van samenwerking is dat partijen samenwerken binnen de kaders van Passend Onderwijs. Met als doel de kwaliteit verbeteren en behouden van de leerlingenzorg.

De samenwerking met de stakeholders wordt gerealiseerd binnen het SWAP (deel samenwerkingsverband basisscholen van de Friese Waddeneilanden). Het SWAP organiseert bijeenkomsten voor besturen/ directies en voor de intern begeleiders. In deze

bijeenkomsten vindt kennisdeling, scholing en afstemming plaats afhankelijk van de genoemde doelgroepen. Tevens wordt de procesmatige kant van de zorg (in het algemeen) aan leerlingen besproken.

2.5.1.3. LOKAAL ONDERWIJS OVERLEG AMELAND (LOO)

Binnen dit overleg zijn alle scholen van Ameland vertegenwoordigd. Een eiland brengt een hele specifieke situatie met zich mee; een situatie waarin gemeente en partners het voorzieningenniveau voor ouders en kinderen graag op peil willen houden en waarbij de vraag zich aandient op welke manier de huidige situatie het beste aangepast kan worden aan de ontwikkelingen. Dit heeft geleid in 2019 tot een goede samenwerking tussen de educatieve- en onderwijsinstellingen en o.a. het consolideren van de begeleiding van leerlingen met het (vermoeden) van dyslexie en het ontwikkelen van een gezamenlijk toekomstige visie van de organisatie van de educatieve voorzieningen en het onderwijs op Ameland. Tevens is het initiatief ontwikkeld om mogelijk in de toekomst te komen tot een basisschool aan de Westzijde van Ameland en het initiatief om de starten met de vorming van een IKC aan de Oostzijde van Ameland. In 2020 zal een haalbaarheidsonderzoek plaats vinden onder de geselecteerde groepen van de bevolking in Hollum en Ballum. Afhankelijk van de resultaten van dit onderzoek wordt het initiatief mogelijk verder ontwikkeld.

2.5.1.4. AMELANDER DIRECTIE OVERLEG (ADO)

Op Ameland zijn vier basisscholen en een VMBO school. Het aantal partners werkt samen binnen het algemeen directie overleg (ADO) en het lokaal onderwijs overleg (LOO). In de nabije toekomst wil OPO Ameland deze samenwerking intensiveren.

2.5.1.5. BEVOEGD GEZAGSCOMMISSIE SOCIAAL CULTUREEL WERK

Het bevoegd gezag van scholen voor primair onderwijs is verantwoordelijk voor aanbod en kwaliteit van de tussenschoolse opvang op al haar scholen. OPO Ameland heeft een convenant gesloten met het bevoegd gezag Sociaal Cultureel Werk Ameland. Voor OBS. de Schakel is inmiddels opvang gevonden in Hollum bij Sociaal Cultureel Werk, OBS. 't Ienster verzorgt zelf de TSO.

2.5.1.6. GGD

Op het gebied van de jeugdgezondheidszorg, preventie en de aanpak van kindermishandeling en huiselijk geweld werden diensten afgenomen van de GGD. In dit verband zijn de toepassing van de Friese Meldcode en de inzet van een vertrouwenspersoon belangrijk. In 2018 zijn er geen klachten binnen gekomen.

2.6. BIJZONDERHEDEN IN 2019

AD INTERIM DIRECTEUR

In 2019 is de benoeming van een interim voor een schooljaar gecontinueerd met de volgende opdracht van het bevoegd gezag:

1. Zorgt voor zorgvuldige, efficiënte en effectieve bedrijfsvoering met aandacht voor een rechtmatige en doelmatige verwerving, bestemming en aanwending van middelen, risicobeheersing, solvabiliteit en kapitalisatiefactor;
2. Zorgt voor brede professionele dialoog over goed onderwijs en vertaalt deze naar strategische keuzes en maakt kwaliteitsslag naar een verduurzaming en duurzaam openbaar onderwijs;
3. Geeft leiding aan het ontwikkelen, concretiseren en uitdragen van een gezamenlijke visie op onderwijs en aan de vertaling van deze visie naar kwaliteitsdoelen om onderwijsprocessen en leerresultaten nog meer te verbeteren;
4. Zorgt voor op cyclische wijze sturing te geven aan de organisatie en borgt, onderhoudt en verbetert de kwaliteit;

5. Zorgt, bevordert en houdt zicht op de kwaliteit van het functioneren van leerkrachten, maakt duidelijke werk- en professionaliseringsafspraken, ziet toe op het vastleggen, naleven en cyclisch evalueren van deze afspraken en verbindt er consequenties aan;
6. Hanteert leiderschapsstrategieën die gericht zijn op en bevorderen van samenwerking, leren en onderzoek binnen de organisatie om de school en onderwijsontwikkeling te bevorderen;
7. Zorgt voor onderlinge verbintenis tussen het bevoegd gezag en de verschillende geledingen van OPO Ameland;
8. Zorgt voor een zorgvuldige en volledige overdracht naar zijn opvolger aan het eind van het schooljaar 2019-2020;

De interim directeur moet voldoen aan de functiebeschrijving van directeur uit het functieboek van OPO Ameland. Het functieboek is staand beleid binnen OPO Ameland.

Ontwikkelen functiebouwwerk

In 2018 is opnieuw het functiebouwwerk geactualiseerd en bijgesteld. Hierin is een beschrijving opgenomen van de huidige functies binnen OPO Ameland.

2.7. OPO AMELAND (toekomstige ontwikkelingen) 2020

2.7.1. DE SPEERPUNTEN VOOR 2020 ZIJN:

1. Resultaat verbetering leerlingen OBS 't Ienster en OBS de Schakel;
2. Evaluatie punten uit SJV's verbeteren;
3. Yucan kwaliteitssysteem;
4. Voorbereiding realiseren van bestuursgesprek, kwaliteitsonderzoek OBS t Ienster en verificatie onderzoek OBS de Schakel door o.a. het actualiseren van de borgingsdocumenten;
5. ERWD
6. Implementatie ICT beleidsplan OT OPO Ameland;
7. Oriëntatie en keuze methode creatieve vakken;
8. Oriëntatie Oase;
9. Oriëntatie en keuze rekenmethode voor gr. 3 t/m 8;
10. Ontwikkeling aanbod Plusklas;
11. Actualiseren van zorgstructuur (document HOOP);
12. Project vernieuwen schoolmeubilair afronden;
13. Stimuleren van ouderbetrokkenheid;
14. Communicatie breed binnen OPO Ameland verbeteren;
15. Transitie veranderingen OPO Ameland incorporeren;
16. Afstemming van taakbeleid en werkverdelingsplan 2020-2021;
17. Vaststellen van schoolplan per school voor de periode 2020-2023;
18. Vaststellen van de jaarlijkse beleidsdocumenten, zoals schooljaarverslag;
19. Oriëntatie op het vormen van een basisschool aan de Westzijde van Ameland;
20. Herijking van verantwoordelijkheden gemeenteraad, bestuurscommissie en directie- MT (actualiseren van Code Goed Bestuur).;
21. Samenwerking basisonderwijs West Ameland.

3. FINANCIËN EN BEHEER

Kenmerken van financieel beleid

De organisatie gaat zorgvuldig en transparant om met de toegekende publieke middelen en neemt geen risico's met betrekking tot het eigen vermogen. Alle uitgaven zijn direct of indirect bestemd voor onderwijs. Om de ontwikkelingen in de financiële situatie continu te kunnen bewaken hanteert het bevoegd gezag een Planning en Control cyclus.

Meerjaren begroting

In 2019 is een realistische beleidsrijke meerjaren begroting voor de periode van 2019-2023 in gezamenlijkheid opgesteld en vervolgens vastgesteld. Deze begroting is leidend voor de komende 4 jaren en is gebaseerd voor op o.a. de demografische ontwikkelingen en het belangstellingspercentage van het openbaar basisonderwijs op Ameland.

De beleidsnotitie Planning & Control (P&C) is een belangrijk instrument van het financieel management. Met de P&C-cyclus wordt systematisch inhoud gegeven aan het richting geven (het besturen ofwel Planning) en het op koers houden (beheersen ofwel Control) van de organisatie.

In het afgelopen jaar was de organisatie volledig 'in control'.

De begroting komt tot stand in overeenstemming met de statutaire bepalingen en de daaraan gekoppelde Planning- en Control cyclus. De begroting van het bevoegd gezag wordt gevormd door de samenvoeging (consolidatie) van de schoolbegrotingen. De directeur a.i. is verantwoordelijk voor de geconsolideerde schoolbegroting. De directeur a.i. legt periodiek verantwoording af aan het bevoegd gezag over de financiële stand van zaken (MARAP). Jaarlijks wordt de jaarrekening beoordeeld door de accountant en ter beoordeling voorgelegd aan de gemeenteraad van de gemeente Ameland.

3.1. ALLOCATIE VAN MIDDELEN BINNEN OPO AMELAND

Onderstaand wordt het resultaat van 2019 op hoofdlijnen vergeleken met de begroting 2019 en de realisatie in 2018.

Bij de verdeling van de financiële middelen hanteren wij de verdelingen van de middelen naar rato van het leerlingen aantal op de voorafgaande teldatum met in achtneming van de T constructie. Tevens kan bijstelling plaats vinden naar behoefte. Het uitgangspunt is en blijft het opstellen van een realistische beleidsrijke begroting. De vastgestelde begroting is bepalend in de besteding van de financiële middelen. De MJB begroting wordt jaarlijks bijgesteld. Ter voorbereiding van de MJB wordt een bovenschoolse werkgroep gevormd vanuit het team, het MT en leden van de GMR met ondersteuning van de afdeling financiën en onderwijs, organisatie en personeel van de gemeente Ameland.

Deze werkgroep heeft de onderstaande opdracht aanvaard en uitgevoerd:

- Ontwikkel één door alle geledingen gedragen, integrale, beleidsrijke en jaarlijks sluitende meerjarenbegroting voor OPO Ameland voor de periode van 2019-2023, gebaseerd op realistische leerlingenprognoses, rekening houdend met de doelstellingen van de organisatie en zorg daarbij dat de financiële positie van OPO Ameland gezond wordt / blijft.
- De besluitvorming over de allocatie van middelen binnen het schoolbestuur heeft plaats gevonden op de volgende wijze:
 1. Het bevoegd gezag heeft het financieel beheer en het opstellen van een begroting gemandateerd naar de directeur van OPO Ameland;
 2. De directeur vraagt de genoemde leden om zitting te nemen in de bovenschoolse werkgroep financiën. Deze werkgroep start aan het begin van het schooljaar met een analyse van de besteding van middelen, het investeringsplan en het onderhoudsplan en de wensen voor de komende periode;

3. Vervolgens wordt een concept MJB opgesteld, waarbij het uitgangspunt een realistisch beleidsrijke begroting is, zie opdracht;
4. Binnen de bovenschoolse werkgroep wordt overeenstemming bereikt over de MJB.
5. Vervolgens wordt deze MJB met een inhoudelijke onderbouwing besproken en voorlopig vastgesteld door de bestuurscommissie, waarbij het bestuurslid met de financiële portefeuille een dringend advies geeft;
6. Daarna wordt de MJB besproken binnen de GMR. Zij geeft advies af;
7. Vervolgens wordt hij vastgesteld door de bestuurscommissie en ter definitieve vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad van de gemeente Ameland (interne toezichthouder). Deze stelt de MJB definitie vast;
8. Vervolgens wordt de MJB uitgevoerd door het opstellen en uitvoeren van een schoolbegroting;
9. Hierbij is de begroting bepalend, waarbij de verantwoordelijkheid van de uitvoering ligt bij de directeur.

3.2. JAARREKENING 2019

In 2018 was er sprake van een negatief exploitatiesaldo van € 23.778. Dit resultaat was lager dan begroot i.v.m. extra investeringen in de personele lasten.

Over 2019 is er een positief exploitatieresultaat van € 44.206. Op totaalniveau werd er binnen de begroting gehandeld. Het positieve resultaat is vooral ontstaan door hogere rijksbijdragen. Naast de reguliere verhogingen is er extra geld beschikbaar gesteld voor de nieuwe CAO-PO.

3.2.1. EXPLOITATIE 2019

	Jaarrekening 2018	Begroting 2019	Jaarrekening 2019
Baten:			
➤ Rijksbijdragen	€1.006.854	€1.009.125	€1.025.951
➤ Overige rijksbijdragen	€2.551	€1.850	€1.279
➤ Overige baten:	€25.203	€0	€18.344
Totaal baten:	€1.034.607	€1.010.975	€1.045.574
➤ Lasten:	€111.875	€114.150	€118.304
➤ Personele lasten	€869.450	€762.894	€799.885
➤ Afschrijvingslasten	€27.076	€16.182	€17.168
➤ Huisvestingslasten	€48.947	€57.838	€66.007
➤ Overige lasten	€1.047	€500	€14
Totaal lasten:	€1.058.395	€951.564	€1.001.378
Financiële baten en lasten	-€23.788	€59.411	€44.196
Totaal Financiële baten en lasten	10	0	10
Resultaat	-€23.778	€59.411	€44.206

Nieuwe CAO PO

Vooruitlopend op de nieuwe CAO is de Lumpsumbekostiging in het kalenderjaar 2019 aangepast. De financiële maatregelen die vanuit de nieuwe CAO gelden komen tot uiting in het kalenderjaar 2020. Vanaf januari 2020 wordt er een salarisverhoging doorgevoerd van 4,5%, daarnaast wordt er in februari 2020 een éénmalige uitkering toegekend als reparatie over het kalenderjaar 2019 (periode 1 maart t/m 31 december 2019). Hiervoor zal ultimo 2019 een bestemmingsreserve worden opgenomen van € 26.838.

Baten

Rijksbijdragen

De rijksbijdragen vallen ultimo 2019 hoger uit dan begroot; deze wordt vooral veroorzaakt door de eerder genoemde extra gelden als gevolg van de nieuwe CAO-PO. Daarnaast zijn de bekostigingsbedragen voor de lumpsum 2018-2019 hoger vastgesteld en zijn de zogenaamde 'werkdrukmiddelen' verhoogd.

Overige overheidsbijdragen

De overige rijksbijdragen zijn conform begroting.

OVERIGE BATEN

De overige baten vallen hoger uit dan begroot, dit heeft te maken met de subsidie voor de 'plusklas' welke niet begroot was.

Lasten

PERSONELE LASTEN

De personele lasten vallen 5% hoger uit dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door extra uitgaven op het gebied van:

- Inhuur personeel
- Extra lasten begeleiding personeel
- Extra lasten door vertrek van personeel
- Noodoplossing bij vervanging, inhuur van extern personeel via detachering

AFSCHRIJVINGEN

De omvang van de afschrijvingslasten heeft te maken met de investeringen die zijn gedaan in ICT, onderwijsleerpakket en inventaris. De werkelijke afschrijvingslasten voor 2019 zijn iets hoger dan begroot.

HUISVESTINGSLASTEN

De totale huisvestingslasten zijn hoger dan begroot, dit heeft te maken met een hogere dotatie aan de voorziening onderhoud, hogere lasten i.v.m. dagelijks onderhoud en hogere schoonmaakkosten.

INSTELLINGSLASTEN

Op dit onderdeel wordt er binnen de begroting gehandeld.

LEERMIDDELEN

Er is een overschrijding op dit onderdeel ontstaan door extra uitgaven voor ICT en Onderwijsleerpakket.

FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

De financiële baten en lasten waren niet begroot, voor dit onderdeel is er € 10 aan baten verantwoord.

Investerings

In 2019 is er geïnvesteerd in:

- ICT en vernieuwing van touchscreens op beide scholen
- Nieuw meubilair voor de leerlingen
- Refreshing van de binnenkant van de scholen
- Buitenschilderwerk van OBS 't Ienster
- Aanschaf methode voor expressie en rekenen
- Aanschaf materiaal Plusklas en ontwikkelingsmateriaal.

3.3. BIJZONDERHEDEN IN 2019

In 2019 is er een bedrag ontvangen voor de Prestatiebox¹. Deze middelen zijn door de scholen ingezet voor de professionalisering van de werknemers, door een gedeelte van het bedrag toe te voegen aan het scholingsbudget.

Tevens zijn de middelen voor werkdrukreductie ingezet voor het ontlasten van leerkrachten door meer ambulante tijd te realiseren, zodat de administratieve last wordt gereduceerd, inhuur van onderwijsassistent en ondersteuning bij het oplossen van ICT vraagstukken.

Ook hebben wij middelen gekregen voor het opzetten van het project Plusklas Ameland. De subsidie vertrekken zijn het College van B.& W., de schoolbesturen en het ministerie OCW (project hoogbegaafdheid).

3.3.1. TREASURY- EN FINANCIERINGSBELEID

Voor wat betreft het treasury beleid zoekt het bevoegd gezag aansluiting bij de gemeente Ameland. Voor het aantrekken en uitzetten van geldmiddelen volgt het bevoegd gezag het door de gemeenteraad vastgestelde treasury beleid.

3.4. FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN EN OVERIGE INFORMATIE

3.4.1 SOLVABILITEIT

De solvabiliteit wordt bepaald door het eigen vermogen uit te drukken in een percentage van het balanstotaal. Voor OPO Ameland is dit percentage 31% (eigen vermogen, gedeeld door totaal vermogen). Binnen de sector Primair Onderwijs wordt een normpercentage van 33,33% gehanteerd.

3.4.2. LIQUIDITEIT

De liquiditeit geeft aan in hoeverre het bevoegd gezag op korte termijn aan haar verplichtingen, zoals kortlopende schulden, maar ook de betalingen van salarissen en de bekostiging van investeringen, kan voldoen. Het betreft een verhoudingsgetal tussen de vlottende activa en de kortlopende schulden. De norm is groter dan 1 en met een liquiditeit van 3,65 in 2019 voldoet OPO Ameland ruim aan de geldende normeringen.

3.4.3. ALGEMEEN PUBLIEK

De Algemene reserve is de reserve waar jaarlijks het exploitatiesaldo aan wordt toegevoegd. De reserve is in 2019 €154.622

¹ De minister van Onderwijs verstrekt de komende vijf schooljaren (2015/2016 tot en met 2019/2020) per schooljaar bijzondere bekostiging via de Prestatie box voor het realiseren van afspraken uit het bestuursakkoord en in het kader van het programma Cultuureducatie met Kwaliteit.

3.5. CONTINUÏTEITSPARAGRAAF

3.5.1.KENGETALLEN

	2019	2020	2021	2022	2023
Directie/MT	0,6 fte (detachering)	0,5 fte detachering tot 1-8-2020, daarna 0,6 fte vast	0,6 fte	0,6 fte	0,6 fte
	0,2 fte lc'er	0,2 fte lc'er	0,2 fte lc'er	0,2 fte lc'er	0,2 fte lc'er
Onderwijzend en ondersteunend personeel (fte's)	9,31fte	8,9 fte	8,2 fte	7,8 fte	7.6 fte

In het licht van het geprognoseerde aantal leerlingen wordt de omvang van het personeelsbestand van OPO Ameland hierop aangepast. In het verleden heeft dit geleid tot Decentraal Georganiseerd Overleg (DGO) met de vakorganisaties. Vanwege tussentijds vertrek en natuurlijk verloop hoeft in 2019 geen overleg met de vakorganisaties te worden gevoerd om een verantwoorde omvang van het personeelsbestand te bewerkstelligen. Voor de jaren daarna zal mogelijk wel overleg met de vakorganisaties gevoerd moeten worden.

3.6. RISICO MANAGEMENT

De risico's zijn:

- De demografische ontwikkelingen, de effecten van de krimp in Noord Nederland en de vergrijzing van de bevolking;
- In 2020 zal het bevoegd gezag adequaat moeten anticiperen op het dalend potentieel aan leerlingen. Dit heeft consequenties op het gebied van het reduceren van het aantal personeelsleden met als gevolg een verkleining van de organisatie. Deze beheersmaatregel wordt doorgevoerd door het niet verlengen van tijdelijke contracten per 1-8-2020. Hierdoor worden de eventuele financiële tekorten opgevangen;
- De krimp zal ook noodzakelijkerwijs leiden tot een stevige samenwerking met de andere basisscholen en voorschoolse educatie om zo tot het behoud van een essentiële voorziening op West Ameland te komen. Hiervoor zijn de directies en de voorzitters van het openbaar onderwijs en de Koningin Wilhelminaschool gestart met gesprekken onder leiding van een gespreksleider/ verkenner;
- De mogelijke gevolgen van de coronacrisis kunnen zijn dat de continuïteit / toekomstige exploitatie van het schoolbestuur onder druk kan komen te staan door het vertrek van gezinnen van Ameland door het verlies van werk van de ouders. Veel ouders zijn namelijk werkzaam in het toerisme en/of in de horeca, indien de intelligente lock down voor een lange periode wordt gehandhaafd, kan dit leiden tot ontslagen in de genoemde sectoren, waardoor mogelijk ouders moeten verhuizen naar ander werk en de daling van het leerlingenaantal plaats vindt. Dit leidt tot een daling in de bekostiging van het onderwijs;

Door de lange periode van de noodgedwongen onderwijs op afstand kunnen de leerresultaten voor de (zorg) leerlingen dalen, omdat de dagelijkse face to face interactie tussen leerkrachten en leerlingen niet volledig heeft plaats kunnen vinden. Indien dit daadwerkelijk plaats vindt, zullen resultaatgerichte verbeterplannen gemaakt moeten worden, zodat de daling van de resultaten zoveel mogelijk wordt gereduceerd.

4.LIJST MET AFKORTINGEN:

OPO Ameland	Openbaar Primair Onderwijs Ameland
OC en W.	Onderwijs Cultuur en Wetenschap
BAC	Benoemingsadviescommissie
WPO	Wet op het Primair Onderwijs
WMS	Wet Medezeggenschap Scholen
SWAP	Samenwerking Wadden scholen Primair onderwijs
LOO	Lokaal Onderwijs Overleg
ADO	Amelander Directie Overleg
BC	Bestuurscommissie
(G)MR	Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad
OBS	Openbare Basisschool
PDCA cyclus	Plan Do Check Act cyclus
CITO	Centraal Instituut voor Toets Ontwikkeling
LOVS	Leerling volg systeem
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
MOP	Meerjaren Onderhouds Plan
MIP	Meerjaren Investerings Plan
MJB	Meerjaren begroting
WNT	Wet Normering Topinkomens
lc' er	locatiecoördinator
MT	management team

ONDERTEKENING BESTUURSCOMMISSIEVERSLAG 2019

Hierbij verklaart de GMR kennis genomen te hebben van bovengenoemd document.

Namens de GMR:

Naam: Evelien Sinnema

Functie: voorzitter

Datum: 14-4-2020

Namens de GMR:

Naam: Marloes Rijpstra

Functie: secretaris

Datum: 14-4-2020

Hierbij stelt het bevoegd gezag van het OPO Ameland bovengenoemd document vast.

Namens het bevoegd gezag van het OPO
Ameland:

Naam: Trijntje Stoker

Functie: voorzitter

Datum: 12-5-2020

Namens het bevoegd gezag van het
OPO Ameland:

Naam: Jester Nynke Schoustra

Functie: secretaris

Datum: 12-5-2020.